

Médiatörténelmet csinálók

Gáspár Győző és a Mi a vágyad, more?

126

Ha hamarjában rá kellene bökni a magyar kereskedelmi televíziózás legellenszenvesebb, mert legártalmasabb negatívumára, úgy mindennemű kétely nélkül a sunyiságot választanám az igencsak gazdag kínálatból. Azt a mindennapi, profin bejáratott praxist, amely a forma és szöveg szerint nemes vagy legalábbis helyes szándékot jelző deklarációk takarásában ellentétes irányú üzemmenetet valósít meg. Az úgynevezett tehetségkutatástól a felelősségteljes (politikai) döntések pártolásáig meg az álhírek kárhoztatásáig majd mindenütt ráismerhetünk erre a gyakorlatra.

Nem különösebben szép, de mindenesetre érzékletes példája ennek az eljárásnak Gáspár Győző és az RTL csatornacsalád tekintélyes múltra visszatekintő kapcsolata. Az RTL Klub ugye köztudomás szerint a megkülönböztetésektől és előítéletektől ment társadalmi elfogadás és teljes egyenértékűség tiszteletet érdemlő és csakis helyeselhető programját tűzte a zászlajára, s ennek jegyében a csatorna időről időre fel emeli a szavát, díjakat oszt és vesz át stb. Csakhogy mindeközben 2005 óta – kisebb megszakításokkal – egy roma bulváropojáca hangsúlyos szerepeltetésével éppenséggel mást sem tesz, mint rájátszik egy ordas és közös hazánkban sajna se nem elenyésző, se nem ártalmatlan előítélet-komplexumra. Hiszen Győzike

túl hangos, sőt harsány; gyakorta indulatosan handabandázik, de gyáva; műveletlen és rossz ízlésű; a magyar nyelvet és főleg az idegen szavakat valósággal kerékbe töri; szájjal valóságos a babonaságig.

A cigánysággal kapcsolatos negatív sztereotípiák közül mindössze talán csak a bűnözési hajlamot nem mutatja fel: az mindössze a néhai show-ja peremén bukkant fel itt-ott, nem számítva természetesen Gáspár Győző nevezetes adócsalási bűnügyét (1 év 8 hónap felfüggesztve). Úgy istenigazából cáfolni azonban csupán egyetlenegy etnikai sztereotípiát cáfol e bulvárszemélyiség működése: a romák kollektív muzikalitásának és ritmusérzékének vélelmét. Hiszen Gáspár már az apai pénzen összevásárolt Romantic együttesben érzékletesen bizonyította igencsak földszintes, csakis a jó énekesnők által szerencsésen ellensúlyozott/kitakart zenei adottságait.

A mélyszegénységtől mentes világban játszódó hajdani Győzike Show persze más értelmezési keretbe is beilleszthető lehet. Elvégre a csatorna műsor- és formátumhonosítási buzgalma e téren is szembeötlő. Persze Gáspár Győzöt legfeljebb annyira lehet a magyar Ozzy Osbourne-nak tekinteni, amennyire Salgótarján a magyar New Jersey vagy Essex. Mindenesetre Gáspár személyében az RTL szert tett egy családostól zajosan önjáró, de amúgy fegyelmet-

ten parírozó csatornabohócra, s az egyszerre ál- és trash-reality zsánerre számára nehéz elképzelni az efféle figuránál alkalmasabb, vagyis kényelmesebben kézreeső főszereplőt. S ha a legjóindulatúbb, már-már vad képzelgésnek is beillő értelmezést vesszük: a Győzike Show az elfogadás egy nem túl emelt szintjét, a nevetségesség általi elfogadást képviselte. Igaz, ez alig valamivel haladta meg a régi magyar hangosfilmek romaábrázolását. (Egy rövid zárójeles kitérő erejéig essen említés a tényről, hogy a negatív etnikai sztereotípiák mint humorforrás e tárgyban sajnos nemcsak kiapadhatatlannak tűnik, de – Hofitól a *Heti hetesig* és tovább – változatlanul sokkalta elfogadottabb és kultiváltabb a legszélesebb nyilvánosságban, mint akár a zsidóságra vagy mondjuk épp a melegekre vonatkozó előítéletek.)

A főszereplőit, autentikus statisztériáját és közönségét egyaránt mélyen és eredményesen lenéző, sőt megvető Győzike Show persze már a múlté, még ha az emléke és az ismétlései itt kísértének is a képernyőn. Gáspár Győző is továbblépett azóta, és korántsem csupán a zebra-mintától távolodott el valamelyest. Műsorvezető vált belőle, értelemszerűen a trash- és realityvonalon. Legújabbban a cím kiötlőjét bizonyosan nagy és jogos szakmai büszkeséggel eltöltő *Mi a vágyad, more?* közép-pontjában lelhetjük Győzike-t (úgy is mint José Armandót), és ez a műsor egyszerre ad hű képet a bulvártévés médiacelebek „természetes” karakterfejlődéséről meg a csatornacsalád működésének oly arca és tenyérbe mászóan faszari jellegéről.

Kezdjük az új Gáspár Győzővel, aki ma már egy merő önreflexivitás.

Így idézi fel tévés múltjának „embematikus pillanatait”, melyeknek olyan csúcspontokat köszönhet a honi televíziózás, mint amikor a család kutyája a kocsikulcsra pisilt, midőn ellopták Győzikeék kerítését, vagy mikor a platóra felrakott magas üveges szekrényt behajtasakor lefejezték... (Burleszk a köbön.) A műsorvezető mindegyre csak kikacsint, tódítja a múltat, s közben önmagát karikírozza, immár túljátszottan eltartva magát a szerepét – hogy azt azért senki se higgye az igazi Gáspár Győzőnek. Ezzel a rötyögős távolítással, ha lehet, még ellenszenvesebbé válik a figura, pláne hogy mindeközben váltig a saját médiamitológiája körül ógyeleg a műsor, hol direktben, hol pedig megkockáztatva egy-egy mandineres közelítést.

„Médiatörténelmet csinálók” – mondja Gáspár, hozzátéve, hogy egy bölcsészprofesszor érettségét meg Louis de Funès derűs szakmai önértékelését elegyítve, hogy ebben a nézőt cinkosságra hívó és közben magához alacsonyító modorban eladja a televíziózás mindenkor legócskább késztermékét: az (ál)kívánságműsornak álcázott ismétlő-válogatást. Merthogy erről van szó. Ezért idézgeti Gáspár hajdani show-jának nevezetes jeleneteit, ezért kacsingat ki a szerepe mögül (egy még kínosabb szerepet megmutatva), és ezért végez kamerás ámokfutást Salgótarján utcáin és egyéb köztereken, bűnsegédletre készítetve a nógrádi megyeszékhely lakosságát. Természetesen a legszívesebben, akár kérés nélkül is, önmagát ismétli a műsorvezető: a Győzike Show legsikerültebb pillanatait éppúgy, mint önszórakoztató dumájának agyonhasznált paneljeit, melyek közül csak vajmi ritkán bu-

kik elő az amúgy teljességgel önkéntelen nyelvi humor egy-egy gyököcskéje. (Mondjuk például: „A Jóisten hátulról megszólított.”)

Alighanem nehéz elhinni, de a *Mi a vágyad, more?* a csatornacsaládra nézve még ennél is kedvezőtlenebb látletnek bizonyul. A műsorból ugyanis kiderül, hogy az RTL Klubnak és oldalhajtásainak nincsen érdemben ismételhető anyaga. Ezen állításunknak látszólag ellentmond a tény, hogy a műsorszolgáltatói csatornacsomagokban egy sor olyan tévét találhatunk, amely jószerint egy az egyben és szakadatlanul az RTL régi vackait ismétli. Csakhogy az ilyen ismétlőcsatornán a reciklálás rendesen nem társul a közkívánatra fölkiáltásával, vagyis az szó szerint: nem kívánságműsor. Gáspár Győzőék azonban, nagyjából a Gálvölgyi-féle *Felvonulók kérték*-paródia hitelességével, ezt a zsánert karikírozzák, hogy aztán egy-egy álkérést követően bejártsszák – a nagy semmit.

Az *Anikó Show* egyik vendége megkísérli elénekelni a *Despacitót*, Alföldi Róbert egy sorozat szereplőjeként veszettül rikoltozik, a 2012-es *Csil-lag születik* operett-tenoristája neki-

fut *A montmartre-i ibolya* művész-himnuszának, Istenes Bence bokszot imitál egy főzőműsorban – ilyen és ehhez hasonló részletek követik a leplezetlen kamukázást, amelyet önfelédlt komédia gyanánt kellene vennünk. Olykor pedig a szemérmetlen húzások licitjében értelemszerűen a friss műsorok promózása is előke-rül: mondjuk, visszatérően a *Cápák közt* című halvány befektetési show hosszadalmas és abszolút érdektelen szakaszai. Szinte üdítően hat, amikor föltűnik a „kéresek” között a *Szulejmán* egy jelenete.

A *Mi a vágyad, more?* egyik adását a fikció szerint egy nyilvános vécébe beszorultában vezeti Gáspár Győző. Kukucska ki az ajtó felett, panaszkodik a szagra, hogy aztán a műsor-készítők slusszpoénül kijátszhaszák az utolsó kívánságot: a *Barátok közt* ama híres és rém mulatságos jelenetét, melyben Vili bácsi beszorul egy konténeres mobilvécébe, amit ráadásul el is szállítanak. Így jutunk el a vécétől a vécéig, a bulvártévészés örök körforgása szerint. Ahol tehát a végtermék sem lehet kérdéses.

RTL Klub – Mi a vágyad, more? Gáspár Győző műsora.